

20211122

Aika: 22.11.2021

Paikka: etäkokous, osoite ilmoitetaan kokouskutsun yhteydessä

Osallistujat:

- Pirjo Hamari, pj.
- Miia Herrala, Kansallisarkisto
- Kenneth Ahlfors, Kansallisarkisto
- Sampsa Heinonen, Suomen museoliitto
- Niklas Liljestrand, Svenska Litteratursällskapet i Finland
- Nina Hyvönen, Kansalliskirjasto
- Katja Moilanen, Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto
- Juha Hakala, Kansalliskirjasto
- Mikko Lappalainen, Kansalliskirjasto
- Marja-Liisa Seppälä, Kansalliskirjasto
- Piia Naukkarinen, Kansalliskirjasto
- Matias Frosterus, Kansalliskirjasto
- Lauri Saarikoski, YLE
- Johan Kylander, CSC
- Minna-Liisa Mäkiranta, Kansallisarkisto
- Nina Repo, Kansallismuseo
- Ulriikka Puura, Kotus
- Marjut Puominen, Helsingin kaupunginkirjasto
- Leena Furu-Kallio, Kansallismuseo
- Heikki Helin, CSC

Kutsutut asiantuntijat:

- Mirja Anttila, Kansalliskirjasto

Poissa:

- Katerina Sornova, Kansalliskirjasto

Asialista:

- Kokouksen avaus ja uuden puheenjohtajan esittely
- Tilannekatsaukset
 - paikkatieto
 - Tietomallista ei vielä yhteistä kantaa Paikkaryhmässä
 - Aikatietoja pilotoidaan YSO-paikkoihin
 - Paikkatietojen ylläpitoalustoina tutkitaan Wikibasea ja Vocbenchiä
 - erityisesti aikatietojen ylläpidon helppous kriittisenä kysymyksenä
 - nimitietopalvelu
 - Ei uutta rahoitushakemusta Nimitietopalveluun liittyen
 - Aihetta kuitenkin pidetty esillä esim. Melindan linkitettyyn dataan siirtymiseen liittyen
 - Rahoitushakemus ISNI-tunnisteiden käyttöönotosta tekijänoikeusjärjestöissä
 - kokonaisarkkitehtuuri
 - [KAM-kuvailuryhmä](#)
- Museosektorin yhteentoimivuustyön esittelyä
- Muistutus: [ISO-standardin 639](#) käyttö kielimerkinnöissä
 - ISO 639-2 koodit: https://www.loc.gov/standards/iso639-2/php/code_list.php
 - ISO 639-3 koodit: https://iso639-3.sil.org/code_tables/639/data
 - Koodistojen ylläpidon periaatteiden standardia (ISO 639-4) uudistetaan parhaillaan
 - Myös [W3 ohjeistaa](#), mutta sen linjaukset eivät ole yhteneviä KAM-sektorissa tehtyjen ratkaisujen kanssa
- Vuosikello ryhmälle
- Alustava työsuunnitelma 2022

Muistio:

Aluksi Pirjo Hamarin, Digime-tietoarkkitehtuuriryhmän uuden puheenjohtajan, lyhyt esittely. Niklas Liljestrand valittiin kokouksen sihteeriksi.

Paikkatietoryhmän tilannekatsaus

Matias Frosterus esitteli ryhmän tekemiset. Ryhmän suurin murhe on tällä hetkellä, miten mallinetaan paikkojen sitoumukset aikaan. Ryhmä on edelleen eri mieltä kahdesta eristä mallista (n. 40–60 %).

Tarkoitus on jatkaa keskustelua ryhmän ensi tapaamisessa muutaman viikon päästä ja Digime-tietoarkkitehtuuriryhmän agendalle päätöstä ensi vuoden toiseen tapaamiseen mennessä.

Työryhmän muut tulokset ovat muuten selkeät ja tarkoitus on lähteä testaamaan mallia ja sen ylläpitotyökaluja.

Puheenjohtaja Pirjo Hamari kyseli mitkä ovat työryhmän seuraavat askeleet, Matias totesi että jäljellä on tietomallin kahden eri vaihtoehtojen valitseminen.

Piia Naukkarinen kyseli, jos mallia on mietitty myös eri haukkoneiden osalta. Matias totesi, että se on juuri se kysymys mitä ryhmää on jakanut eniten.

Matiaksen lisäkommentit:

- Tietomallista ei vielä yhteistä kantaa Paikkaryhmässä
- Aikatietoja pilotoidaan YSO-paikkoihin
- Paikkatietojen ylläpitoalustoina tutkitaan Wikibasea ja Vocbenchiä
 - erityisesti aikatietojen ylläpidon helppous kriittisenä kysymyksenä

Nimitietopalvelun esittely

Matias Frosterus esitteli ryhmän tekemiset ja mainitsi että kun rahoitusta ei ole tullut niin ryhmän jatkoa ei vielä ole eikä uutta rahoitushakemusta vielä ole. Mutta ryhmän agendaa mietitään muissa tekemisissä ja edistetään kun on mahdollista.

Matias mainitsi myös, että ISNI-tunnisteiden käyttö on aloitettu mikä edesauttaa tekijöiden tunnustaminen, esim. taiteilijat.

Sampsä Heinonen mainitsi, että ISNI:en käyttöönotto tulee olemaan iso apu hauissa, kun nykytilanteessa joutuu käyttämään ainoastaan etu- että sukunimeä.

Mikko Lappalainen esitteli idean, että jos nimitietopalvelun rahoituksen hakemukseen osallistuisi koko KAM-sektori, se edesauttaisi rahoituksen saantia.

TEHTÄVÄ: Puheenjohtaja pyysi Matias Frosterus kutsumaan nimitietopalveluryhmän jäsenet kokoon keskustelemaan rahoitusmenetelmästä. Uusia jäseniä otetaan myös mukaan, Matiakseen voi olla yhteydessä.

Matiaksen lisäkommentit:

- Ei uutta rahoitushakemusta Nimitietopalveluun liittyen
 - Aihetta kuitenkin pidetty esillä esim. Melindan linkitettyyn dataan siirtymiseen liittyen
- Rahoitushakemus ISNI-tunnisteiden käyttöönotosta tekijänoikeusjärjestöissä

Kokonaisarkkitehtuuri

Keskustelussa todettiin, että KDK-kokonaisarkkitehtuuriin kohdistuu päivittämistarpeita.

KAM-kuvailuryhmän esittely

Marja-Liisa Seppälä esitteli ryhmän kuulumiset.

<https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pageId=85464271>

TEHTÄVÄ: Piia Naukkarinen liittyy ryhmän jäseniin.

Museosektorin yhteentoimivuustyön esittelyä

Puheenjohtaja Pirjo Hamari esitteli museosektorin yhteentoimivuuksiprojektia.

Projekti nojaa kolmeen pilariin:

1. KDK-hankkeen tuottama materiaaliin
2. Museo+ (plussa) järjestelmään
3. Samantaiseen yhteentoimivuteen ja käyttöönottoon

Puheenjohtaja mainitsi myös Löytösampo- yhteishankkeesta: <https://dev.loytosampo.fi>

Sampsä Heinonen kommentoi, että projektin käyttämä Spectrum- tietomalliin otettaisiin tarkempaa kantaa eri kuvailuperiaatteiden osalta. Nykyisellä toimintatavalla voi syntyä liian monta oikeata tapaa kuvata samaa asiaa eri organisaatioiden välillä.

Muistutus: ISO-standardin 639 käyttö kielimerkinnoissa

Juha Hakala muistutti, että ISO-standardia on syytä käyttää ja varmistaa että tulee käytettyä. Esimerkiksi Finnan hakutoiminto ei toimi toivotulla tavalla, jos kieliä ei oikein kuvailla.

Juha Hakala mainitsi myös, että Kotuksella on tarkoitus suomentaa kaikki maailman kielet (Mikko Lappalainen voi asiasta kertoa enemmän).

Piia Naukkarinen kyseli, jos tästä kielikoodien käytöstä pitäisi tiedottaa tarkemmin ja useammin.

Vuosikello ryhmälle ja alustava työsuunnitelma 2022

Nina Hyvönen esitteli, että arvioidaan kokonaisarkkitehtuurin päivittämistarpeet ja mietitään, miten edetään.

Marja-Liisa ehdotti, että viestintäsuunnitelmaa työstettäisiin ja otettaisiin myös mukaan.

Puheenjohtaja pohti myös, jos Digime-tietoarkkitehtuuriryhmän nimeä olisi syytä muuttaa.

Nina Hyvönen löysi ryhmän muodostamisesta siteerauksen nimeen liittyen:

"Kansallinen digitaalinen kirjasto (KDK) -hankkeen kolmannelle hankekaudelle 2014–2017 perustettiin tietoarkkitehtuuriryhmä edistämään metatietojen yhteentoimivuuden ja semanttisen yhdenmukaisuuden varmistamista sekä näitä koskevien kokonaisarkkitehtuurin linjauksien toteuttamista. Työ jatkuu KDK-hankkeen jälkeen, sillä tietoarkkitehtuuriin kuuluvat asiat tulevat digitalisaation edetessä aina vain ajankohtaisemmiksi.

Tietoarkkitehtuuriryhmä toimii Digitaalinen kulttuuriperintömme -kokonaisuuden osana."

Miia Herrala mainitsi, että samat henkilöt pyörittävät nyt lähes kaikkia Digime-ryhmän eri alaryhmiä.

Puheenjohtaja totesi, että Digime-ryhmän tapaamisfrekvenssi tulee olemaan noin 3-4 kertaa vuodessa, niin kuin ennenkin.

Muita ilmoitusasioita

Muita ilmoitusasioita ei ilmennyt.

Kokouksen päätyminen ja seuraava kokous

Kokous päättyi 15:30.

Seuraava kokous menee ensi vuoden alkuun.